

Motion om att säkerställa att barn med autism inte hamnar i kläm mellan stad och region

Motion av Ismail Ali, Kristin Jacobsson och Claes Nyberg (alla C)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Alexandra Mattsson

Sammanfattning av ärendet

Ismail Ali, Kristin Jacobsson och Claes Nyberg (alla C) har väckt en motion i kommunfullmäktige om att säkerställa att barn med autism får likvärdiga, samordnade, insatser baserade på Socialstyrelsens rekommendationer om tidiga beteendearbetet insatser.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, förskolenämnden, utbildningsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Järva stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor, Attention Stockholm, Autism Stockholms Län och Region Stockholm.

Funktionsrådet Stockholms stad har svarat på eget initiativ. Region Stockholm har avstått från att yttra sig över remissen.

Stadsledningskontoret instämmer i att alla barn i Stockholm har rätt till likvärdiga möjligheter och ser att motionens förslag ligger i linje med gällande samverkansavtal, styrdokument och pågående insatser. Kontoret beskriver också att staden har höga ambitioner gällande barnhälsoarbetet.

Förskolenämnden instämmer i vikten av att barn med autism får professionellt stöd och anser att Stockholms stad och Region Stockholm utvecklar samverkan kring barn med autism. Nämnden framhåller också att förskolans ansvar är undervisning, medan regionens är behandling och att regionen inte kan besluta att behandlande insatser ska bemannas och utföras av förskolan.

Utbildningsnämnden instämmer i vikten av god samverkan mellan region och kommun vid övergång mellan förskola och skola. Nämnden beskriver att det finns en samverkansrutin mellan Storstockholm och Region Stockholm som tydliggör roller och ansvarsfördelning. I svaret beskrivs även nämndens egen rutin för övergång mellan förskola och grundskola.

Bromma stadsdelsnämnd anser att det är ett bra förslag att staden upprättar en rutin tillsammans med regionen, att rutinen tydliggör ansvarsfördelningen och skapar en gemensam förståelse i arbetet med att stödja förskolebarn med autism.

Järva stadsdelsnämnd instämmer i vikten av att barn får rätt stöd men framhåller att förskolan inte har ett behandlingsuppdrag. Nämnden beskriver att förskolans stöd anpassas efter barnets individuella behov oavsett diagnos och att förskolorna redan idag arbetar i linje med skollagen och barnens rätt till stöd i utbildningen.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beskriver att förskolans huvuduppdrag är att bedriva undervisning och att verksamheten har ett tydligt samverkansuppdrag med regionen och habiliteringsverksamheter. Nämnden ser att det skulle vara gynnsamt om regionen kunde bidra med nödvändig kompetens och resurser för genomförandet av behandlingsinsatser som utförs i förskolans verksamhet.

Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor uttrycker att det är särskilt oroande att insatser nekas trots bedömning från habiliteringen och att det är ohållbart att tillgången varierar mellan stadsdelarna. Rådet stödjer motionens förslag om ett gemensamt arbetssätt mellan stad och regionen och understryker bland annat att staden bör agera för att säkerställa systematisk implementering av tidig evidensbaserad träning i alla stadsdelar.

Attention Stockholm tillstyrker motionens förslag och anser att ett enhetligt, gemensamt arbetssätt är en nödvändig åtgärd för att motverka dagens ojämlikheter mellan stadsdelarna. Organisationen understryker bland annat vikten av att alla förskolor oavsett huvudman ska omfattas av en gemensam rutin.

Autism Stockholms län ställer sig positiva till motionens samtliga förslag och instämmer i behovet av en stärkt samverkan mellan Stockholms stad och Region Stockholm. Organisationen framhåller att den variation som finns i staden är orimlig och leder till ojämlikhet i stödet till barn med liknande behov.

Funktionsrätt Stockholms stad tillstyrker motionens samtliga åtgärder och anser att det är avgörande att Stockholms stad och Region Stockholm skyndsamt etablerar en rutin som tydliggör ansvarsfördelningen kring stöd till barn med autism i förskoleålder.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Det är helt grundläggande att barn får rätt stöd utifrån sina behov för att kunna utvecklas, såväl i förskolan som utanför. Därför har vi i den rödgröna majoriteten under den här mandatperioden tagit fram ett program för barnhälsa som riktar in sig

på barn i förskoleåldern. Barnhälsoprogrammet syftar till att skapa en gemensam riktning för Stockholms stads barnhälsoarbete i förskolan så att alla barn ges det stöd de behöver och för att välfärdsverksamheten ska kunna fånga upp barn i behov av stöd tidigt. Programmet tar sikte på fysisk, psykisk och social hälsa och lyfter inte minst fram samverkan som en nyckelfaktor för att nå framgångar kring barnhälsoarbetet.

Redan idag finns en samverkan med regionen på olika nivåer, och jag instämmer i att den behöver fortsätta stärkas. Det är helt nödvändigt att samverkan fungerar så bra som möjligt och vi jobbar löpande för att förbättra den. Barn ska aldrig behöva falla mellan stolarna för att olika myndigheter inte samverkar på ett ändamålsenligt sätt.

Som flera av remissinstanserna lyfter finns det skillnader i vilket ansvar som faller på förskoleverksamheten och vilket ansvar som faller på regionens verksamhet när det gäller barn med autism. Förskolorna har ett pedagogiskt ansvar och ska utifrån bestämmelserna i skollagen och läroplanen göra anpassningar så att barnen ges förutsättningar att så långt som möjligt utvecklas i riktning mot läroplanens mål. Regionen har det behandlande ansvaret för barn med autism.

Stadens förskolor tar sitt pedagogiska ansvar och gör löpande anpassningar för att alla barn, oavsett förutsättningar, ges så goda möjligheter som möjligt att tillgodogöra sig utbildningen i förskolan. Med det sagt finns det inga hinder för att tiden barnen tillbringar i förskolan också används i behandlande syfte, om det finns förutsättningar att ordna detta, till exempel gällande tillgång till lokaler och rätt bemanning.

Bedömningen av detta görs lokalt där kännedomen om barnets behov finns. Jag vill vara tydlig med att bedömningar om vilka insatser och anpassningar som görs alltid ska utgå från det enskilda barnets behov. Under året kommer förskolenämnden ta fram nya riktlinjer som reglerar hur staden ska jobba gällande barn i behov av särskilt stöd för att ytterligare stärka likvärdigheten inom staden. Samtidigt ska inte kommunen åta sig uppdrag som vilar på regionen, men vi följer frågan nära och stärker löpande samarbetet med barnens bästa i fokus.

Till sist kan jag konstatera att varken staden eller regionen enligt skollagen får ålägga fristående förskolor att samverka för att säkerställa att barn med autism får både utbildning och behandling på ett ändamålsenligt sätt. Det är beklagligt att vi inte kan ställa samma krav på fristående förskolor som vi kan på de kommunala, men så länge lagstiftningen är utformad som den är kommer vi aldrig kunna garantera likvärdiga förutsättningar för barn i fristående förskolor.

I övrigt hänvisar jag till vad som sägs i utlåtandet.

Bilaga

Motion om att säkerställa att barn med autism inte hamnar i kläm mellan stad och region, dnr KS 2025/365-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 21 januari 2026

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Christofer Fjellner, Jonas Nilsson och Sophia Granswed Baat (alla M), Jan Jönsson (L) och Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att bifalla motionen i sin helhet
2. Att därutöver anföra följande

Borgarrådet menar att samverkan redan finns och att Program för barnhälsa ska stärka arbetet. Vi välkomnar att barnhälsan lyfts tydligare, men programmet är i grunden en viljeinriktning – inte en konkret lösning på dagens problem. Det saknas tydliga och gemensamma rutiner för hur stadens förskolor och regionens habilitering ska jobba ihop i praktiken. Och utan det går det inte att garantera att barn får samma stöd, oavsett var i Stockholm de bor.

Det mest anmärkningsvärda är att stadens eget underlag bekräftar precis det som motionen handlar om: tillgången till tidiga, evidensbaserade insatser skiljer sig mellan stadsdelar. Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor kallar detta ohållbart och särskilt oroande när insatser stoppas trots att habiliteringen bedömer att barnet behöver dem.

Dessutom är remissinstanserna ovanligt eniga. Attention Stockholm är tydliga med att ett gemensamt arbetssätt krävs för att komma åt dagens ojämlikheter. Autism Stockholms län pekar på samma sak och lyfter hur orimligt det är att bara sex av elva stadsdelar godkänner mångsidiga intensiva beteendeinsatser. Det gör att barnens möjligheter avgörs av bostadsort snarare än behov. Funktionsrätt Stockholms stad menar att staden och regionen skyndsamt måste ta fram en rutin som tydliggör ansvar och ger likvärdighet. Även Bromma stadsdelsförvaltning tycker uttryckligen att motionens förslag är bra, och att en gemensam rutin skulle göra det lättare att jobba samordnat och mer likvärdigt.

Så vad är det egentligen vänsterstyret säger nej till? En gemensam rutin, eller att vi råkar ha rätt? För oss är det här i grunden en rättvisefråga: det ska vara barnets behov som styr – inte postnumret, otydliga gränser mellan stad och region eller om en enskild förskola råkar ha rätt kompetens och förutsättningar. Därför behövs ett tydligt

politiskt beslut om att Stockholm ska ta fram en gemensam rutin tillsammans med Region Stockholm.

Om staden inte agerar nu riskerar barn att fortsätta gå miste om insatser som kan vara helt avgörande för deras kommunikation, utveckling och framtida livschanser. Det här är inget annat än politisk prestige från vänsterpartierna. Remissinstanserna pekar åt samma håll – men vänsterstyret säger ändå nej. Under tiden lämnas barn med autism utan likvärdigt stöd.

Ärendet

Ismail Ali, Kristin Jacobsson och Claes Nyberg (alla C) har väckt en motion i kommunfullmäktige. I motionen beskriver motionärerna att Socialstyrelsen belyser vikten av intensiva beteendeinsatser för att stärka kommunikation, självständighet och deltagande i skola och samhälle för barn med autism.

Motionärerna framför att barn med autism ska få likvärdiga möjligheter till samordnade insatser i hela Stockholm stad, men menar att det inte är så idag då endast sex av elva stadsdelsnämnder godkänner denna typ av insats. Uppsala kommun beskrivs ha tagit fram en rutin i syfte att tydliggöra ansvar och säkerställa att alla barn i kommunala förskolan, med behov, får ta del av intensiv beteendeträning. I motionen föreslås att Stockholm stad ska upprätta en gemensam rutin med Region Stockholm för att säkerställa att barn med autism inte riskerar att bli utan insatsen. I arbetet betonas även vikten av en god övergång mellan verksamheter, exempelvis mellan förskola och skola.

Med bakgrund av ovan föreslår motionärerna att kommunfullmäktige beslutar följande:

1. Att Stockholms stad upprättar en gemensam rutin med regionen gällande förskolebarn med autism, med syfte att tydliggöra ansvarsfördelning och möjliggöra samsyn mellan kommunens förskolor och regionens habilitering
2. Att säkerställa att förskolebarn med autismdiagnos får samordnade och likvärdiga insatser baserat på socialstyrelsens rekommendationer
3. Att den nya rutinen inkluderar hur samordning kan behållas vid övergång till grundskola och/eller till fristående huvudman inklusive informationsöverlämning både av medicinsk och pedagogisk bedömning

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, förskolenämnden, utbildningsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Järva stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor, Attention Stockholm, Autism Stockholms Län och Region Stockholm.

Funktionsrätt Stockholms stad har svarat på eget initiativ. Region Stockholm har avstått från att yttra sig över remissen.

Innehållsförteckning

Stadsledningskontoret.....	7
Förskolenämnden.....	9
Utbildningsnämnden.....	12
Bromma stadsdelsnämnd.....	13

Järva stadsdelsnämnd	14
Skarpnäcks stadsdelsnämnd	15
Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor	16
Attention Stockholm	17
Autism Stockholms län	18
Funktionsrätt Stockholms stad	19
Reservationer m.m.	20

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 5 september 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret instämmer i vikten av barns rätt till lika stöd och att alla barn erbjuds likvärdiga möjligheter i Stockholm stad, oavsett vart de bor. Stadens förskoleverksamhet verkar i enlighet med Skollagen och förskolans läroplan. Dessa fastställer barns lika rätt till utbildning utifrån varje barns individuella förutsättningar, något som även Socialstyrelsens riktlinjer fastställer vara skolväsendets ansvarsområde. Staden utformar stöd och stimulans, inom ramen för sin pedagogiska verksamhet samt i samverkan med andra aktörer för att möjliggöra varje barns stöd efter behov.

Gemensam rutin för tydligare ansvarsfördelning och samsyn med Region Stockholm

Stockholm stads förskolor är pedagogiska verksamheter vilka verkar för att alla barn ska få tillgång till en likvärdig och god utbildning och omsorg. För att öka helhetssynen kring förskolebarns hälsa har kommunfullmäktige fastställt att stadens samverkan med andra aktörer, såsom regionen, samt arbete med barnhälsa ska utvecklas och stärkas. Inom ramen för detta arbete har *Program för barnhälsa* tagits fram. Programmet tydliggör att en strukturerad samverkan är av vikt för en helhetssyn i barnets situation och behov. *Program för barnhälsa* lyfter även delar som Socialstyrelsens riktlinjer fastställer som viktiga för att pedagogiska verksamheter ska ge gott stöd till barn med bland annat autism. Exempel är anpassning av miljö, stärkt samordning i tidigt samordnade insatser (TSI) och stödjande strategier för enskilda barn.

En förutsättning för en god samverkan är tydlig ansvarsfördelning. Stadens förskoleverksamheter ansvarar för undervisning och omsorg i vilket individuella anpassningar utifrån skollagen ska tillhandahållas. Behandlingar, såsom intensiv beteendeterapi, infaller inom Region Stockholms ansvar, något som även Socialstyrelsens riktlinjer tydliggör. Storstockholm och Region Stockholm har en överenskommelse och samverkansrutiner som syftar till att stärka barns rätt till stöd

utifrån individuella förutsättningar. Dessa tydliggör ansvarsfördelning mellan kommun och region och är gällande i stadens arbete med barnhälsa. Således finns redan samverkansavtal på plats idag för förtydligande av ansvar och samsyn.

Socialstyrelsens riktlinjer riktar sig främst mot hälso- och sjukvården samt socialtjänsten. Inom riktlinjerna tydliggörs socialtjänstens ansvar om att identifiera verksamhetsområden där personal behöver stöd i att öka baskunskaper rörande exempelvis autism. Kommunfullmäktige har i budget 2025 gett staden i uppdrag att testa en modell med socionomer i förskolan, i syfte att se vilken roll det kan fylla för att förstärka arbetet med tidiga insatser ytterligare.

Säkerställande av likvärdiga, samordnade, insatser för förskolebarn med autism i enlighet med Socialstyrelsens rekommendationer

Stadens elva stadsdelsnämnder ansvarar för att den kommunala förskolan utformar ett fullgott stöd för barn med behov av särskilt stöd som grundar sig i en helhetssyn för barnets utveckling. För att säkerställa att likställighet råder mellan stadsdelsnämnderna har kommunfullmäktige gett förskolenämnden i uppdrag att ta fram stadsgemensamma bedömningsgrunder för barn i behov av särskilt stöd. Dessa bedömningsgrunder utformas med skollagen som grund och väntas öka likvärdigheten och rättssäkerheten i de insatser som erbjuds inom ramen för förskoleverksamheten.

Sex stadsdelsnämnder bedriver idag en form av intensiv beteendeterapi som grundar sig på samma evidensbaserade metod för beteendeträning som Socialstyrelsen rekommenderar, men utformningen av dessa skiljer sig åt då barnens enskilda behov ser olika ut. Terapiformen utförs av pedagoger i förskolan och varje rektor inom staden är ytterst ansvarig att utbildning bedrivs i enlighet med skollagen och det stöd som ges inom ramen för förskolans ordinarie verksamhet. Stöd som lämnas sker i enlighet med Socialstyrelsens riktlinjer som bland annat även lyfter utveckling av sociala färdigheter som av vikt för barn med autism, något som även stadens *Program för barnhälsa* säkerställer. Beslut om vilka specifika insatser som är lämpliga och hur dessa bäst utformas utifrån varje barns behov tas lokalt.

Staden har höga ambitioner gällande barnhälsan, för en helhetssyn och gemensamt ansvar för barn i förskoleåldern. Användning av evidensbaserade metoder i samverkan med region och aktörer är givet. Staden verkar för en ökad kompetens hos medarbetare för att kunna tillgodose behov hos bland annat barn med autism på ett samordnat och likställigt vis.

Säkerställande av samordnad insats vid övergång mellan verksamheter i rutin

Stadsledningskontoret instämmer i att övergångar mellan stadens olika verksamheter är viktiga, varför *Riktlinjer för övergångar mellan förskola och skola i Stockholm stad* efterföljs. Riktlinjerna tydliggör att övergången för barn som har haft extra stöd i förskolan särskilt ska förberedas för och genomföras prioriterat. De stadsövergripande riktlinjerna ger en gemensam styrning av övergångar som kompletteras med lokala hos stadsdelsnämnderna. I kommunfullmäktiges budget

finns skrivelser om att staden ska stärka arbetet med övergångar mellan förskola och skola ytterligare, för att säkra en bra och trygg övergång för alla barn.

Stadsledningskontoret ser att motionens förslag ligger i linje med gällande samverkansavtal och styrdokument. Staden har flertalet pågående insatser som stärker barns rätt till likvärdig utbildning och omsorg, vilket även inkluderar övergången mellan förskola och skola.

Förskolenämnden

Förskolenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 10 juni 2025 följande.

Förskolenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Åsa Nilsson Söderström (L), Amelie Langby (M) och Linnéa Vinge (SD), se Reservationer m.m.

Förskoleförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 26 maj 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förskolan utgör en skolform inom skolväsendet och har *utbildning* som sitt uppdrag. Förskolan ska enligt skollagen utgå från varje barns behov, och rektor är ansvarig för att möta barns behov av särskilt stöd oavsett om barnet har en diagnos eller inte. Habiliteringen, som hör till Regionen, ansvarar för *behandling* av förskolebarn med autism genom råd och stöd till vårdnadshavare samt vilka behandlingsinsatser som är relevanta för det enskilda barnet.

Insatser till barn med autism ska bygga på det enskilda barnets specifika behov vilket kräver en bedömning av ett tvärprofessionellt team där både läkare och psykolog är inkluderade. Eftersom forskning har visat på vikten av tidiga insatser för barn med autism är det viktigt att tidigt identifiera de barn som har autism.

Det finns olika metoder för insatser till förskolebarn med autism, där två teoretiska grunder är utmärkande. Den ena bygger på att stötta barnets utveckling genom beteendeterapi (exempelvis EIBI, MBT, IBT). Den andra bygger på att stötta barnets utveckling genom relationsskapande aktiviteter (DIR, ESDM, IPG).¹

¹ Nedan listas vad de olika förkortningarna står för:

EIBI – Early Intensive Behavior Intervention, är ett strukturerat sätt att arbeta med barn som har autism

MBT – mindre intensiva mångsidiga insatser på beteendeterapeutisk grund

IBT – intensivinlärning på beteendeterapeutisk

DIR – Floortime/Developmental, Individual-differences, Relationship-based model

ESDM – Early Start Denver Model

IPG – Integrated Play Groups

I Nationella riktlinjer, 2024, skriver Socialstyrelsen rekommendationer gällande individanpassad psykologisk behandling:

[...] mångsidiga intensiva beteendeinsatser (EIBI) utgår från TBA [tillämpad beteendebehandling]. Det är en behandling för barn upp till 5 år med autism, som ofta pågår under flera år. Barnet får träning i bland annat socialt samspel i sin vardagsmiljö, till exempel av en pedagog på förskolan som i sin tur får stöd av BUP [Barn- och ungdomspsykiatrisk öppenvård] eller habiliteringen.

Barn med autism i förskoleåldern erbjuds idag olika typer av insatser. Insatserna kan ges i både hem och förskola och i samarbete mellan föräldrar, förskola och habilitering. Varje barn med autism har en unik situation. Det handlar både om det enskilda barnets behov och dess familjesituation och hur det ser ut i den specifika förskolan utifrån exempelvis förutsättningar relaterade till medarbetares kompetens, barngruppens sammansättning och förskolans lokaler. Därtill organiserar stadsdelsområdena särskilt stöd på olika sätt.

Nedan besvarar förskoleförvaltningen motionens förslag i tur och ordning.

Förslag 1. Att Stockholms stad upprättar en gemensam rutin med regionen gällande förskolebarn med autism, med syfte att tydliggöra ansvarsfördelning och möjliggöra samsyn mellan kommunens förskolor och regionens habilitering

Förskoleförvaltningens svar

Förskolans uppdrag utgörs av *utbildning och omsorg*. Habiliteringen, som hör till Region Stockholm, ansvarar för behandlingen av autism. Förskolan behöver dock anpassa utbildningen så att den passar varje barns behov vilket görs i samverkan med habiliteringen.

Stockholms stad har en komplex organisation för förskolan där ansvaret för de kommunala förskolorna är delegerad till de elva stadsdelsområdena. Förskolenämnden ansvarar för att leda och samordna det stadsövergripande arbetet med kvalitet och likvärdighet för stadens förskolor. Det innebär att en sådan rutin som föreslås i så fall behöver samordnas med Stockholms elva stadsdelsområdesnämnder. Om rutinen innefattar *behandlande insatser* behöver Region Stockholm ansvara för behandlingen.

Förskoleförvaltningen arbetar i dagsläget stadsövergripande med området barnhälsa, där samverkan med olika aktörer både inom staden och även externt, bland annat Region Stockholm, är under utveckling. Lokalt har både kommunala och fristående förskolor samarbete med habiliteringen. Förvaltningen anser att Stockholms stad och Region Stockholm utvecklar samverkan kring barn med autism men framhåller att förskolans, och därmed stadens, ansvar handlar om undervisning medan ansvar för behandling åligger regionen.

Förslag 2. Att säkerställa att förskolebarn med autismdiagnos får samordnade och likvärdiga insatser baserat på Socialstyrelsens rekommendationer.

Förskoleförvaltningens svar

Stockholms stad är indelat i elva stadsdelsområden till vilka ansvaret för den kommunala förskolan är delegerad från kommunfullmäktige. Varje stadsdelsområde utformar stödet för barn i behov av särskilt stöd utifrån lokala förutsättningar och rektor är den som beslutar om stöd för det enskilda barnet, inklusive barn med autism. Stadsdelsområdena råder över vilka extra resurser som rektor har att tillgå samt beslutar hur dessa insatser ska ske i samverkan med habiliteringen, Region Stockholm.

I alla stadsdelsområden får de barn som identifierats ha särskilda behov anpassningar och/eller särskilt stöd. Sex stadsdelsområden beviljar EIBI eller liknande program som bygger på samma teoretiska grund. Endast av tre av dem beviljar EIBI fullt ut. En stadsdel beviljar en anpassad variant där exempelvis kravet på avskilt rum med stängd dörr tagits bort. Ytterligare två stadsdelar beviljar insatser som i stället bygger på att stötta barnets utveckling genom relationsskapande aktiviteter (DIR, ESDM, IPG, se fotnot 1 ovan).

Bakgrunden till att flera stadsdelsförvaltningar inte beviljar fullständig EIBI bygger på att insatsen är mycket resurskrävande ofta med krav både på lokaler med särskilt rum och dedikerad personal med särskild kompetens.

Rektor ansvarar för beslut om insatser till barn i behov av särskilt stöd, inklusive barn med autism. Insatserna ska fungera inom den specifika verksamheten och för det enskilda barnets kontext på förskolan. En rutin, som diskuteras under förslag 1, kan tydliggöra ansvarsvarsfördelningen mellan regionen och staden. Regionen kan dock inte styra över hur staden använder sina resurser. Förskolans, och därmed stadens, ansvar handlar om undervisning medan ansvar för behandling åligger regionen.

För att öka likvärdigheten i bedömningarna av särskilda behov hos barn i Stockholms förskolor har Kommunfullmäktige beslutat att Förskolenämnden tillsammans med stadsdelsnämnderna ska ta fram stadsgemensamma bedömningsgrunder.² Dessa kommer att utgöra ett stadsgemensamt stöd och verktyg i arbetet med att identifiera behov och utifrån dessa hur förskolans utbildning ska utformas så att barn i behov av särskilt stöd i sin utveckling får det stöd de behöver.

Förslag 3. Att den nya rutinen inkluderar hur samordning kan behållas vid övergång till grundskola och/eller till fristående huvudman inklusive informationsöverlämning både av medicinsk och pedagogisk bedömning.

Förskoleförvaltningens svar

Förskoleförvaltningen bedömer att stadens riktlinjer för övergångar mellan förskola och grundskola är tillräckliga. Styrdokumentet *Riktlinjer för övergångar mellan*

² Stockholms stads budget 2025, s 91 och 174.

förskola, förskoleklass, skola och fritidshem i Stockholms stad stipulerar under rubriken ”Barn som behöver särskilt stöd” att:

De barn som haft extra stöd i förskolan och / eller kan komma att behöva det i skolans verksamheter är en prioriterad grupp vars övergång ska ägnas särskild uppmärksamhet och förberedas i god tid. Huvudansvaret att så sker ligger på de inblandade rektorerna.

Riktlinjerna stipulerar att det ska finnas rutiner och former för övergångar som garanterar stöd för dessa barns behov och en tillhörande handlingsplan för varje barn. Vid de aktuella fallen ska även individuella överlämningssamtal genomföras där förskola, skola och vårdnadshavares deltagande eftersträvas.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 28 augusti 2025 följande.

Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Claes Nyberg (C), Andréa Hedin m.fl. (M) och Jan Jönsson (L), se Reservationer m.m.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 6 augusti 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Motionen handlar till största delen om yngre barn i förskoleålder. Utbildningsförvaltningen svarar på den del av motionen som handlar om elever och rutiner kring övergång mellan förskola och skola.

Utbildningsförvaltningen instämmer i motionens förtydligande kring god samverkan mellan kommun och region för att barn och unga ska få det stöd de behöver och därmed kunna utvecklas så långt som möjligt. Den samverkansrutin³ som beslutats 2025 av Storstockholm och Region Stockholm syftar till att barn ska få rätt stöd för att kunna utvecklas utifrån sina individuella förutsättningar. En smidigt fungerande samverkan är en utgångspunkt för detta.

Samverkansrutinen utgör ett förtydligande av remissförfarandet vid utredning av barn med misstänkt neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Ett annat syfte med rutinen är att klargöra vad som gäller för remitterter och vårdgivare som involveras i vårdkedjan kring barn som ska utredas för misstänkt adhd, autismspektrumtillstånd eller intellektuell funktionsnedsättning. I rutinen beskrivs upptäckarnivå,

³ Samverkansrutin för hälso- och sjukvård, skola och förskola vid remittering, utredning och behandling av barn med misstänkt adhd, autismspektrumtillstånd och intellektuell funktionsnedsättning. Beslutad av VIS tjänstestyrgrupp 2025 där representanter från Storstockholm och Region Stockholm ingår.

remissmottagare, målgrupp för respektive verksamhet och behandling/uppföljning efter utredning. Rutinen ska ge stöd till verksamheterna när det gäller ansvarsfördelning i arbetet med de barn som ska bedömas inför eventuell utredning samt kring uppföljningsansvar efter utredning.

Förvaltningen instämmer också i motionärernas poäng av vikten kring god samverkan mellan region och kommun vid övergång mellan förskola och skola och att samtliga barn får samordnade och likvärdiga insatser baserat på Socialstyrelsens rekommendationer.

När elever börjar i grundskolan tar Elevhälsans medicinska insats (EMI) över det medicinska ansvaret som Barnhälsovården (BHV) haft för förskolebarnen. Elevens BHV-journal rekvireras och utgör underlag för att planera och prioritera elevernas hälsobesök hos skolläkaren. Vårdnadshavare får möjlighet att fylla i ett formulär med hälsouppgifter som bevaras i den medicinska journalen. Alla elever ska i förskoleklass/årskurs 1 erbjudas ett hälsobesök hos skolläkaren och skolsköterskan. Syftet med hälsobesöket i förskoleklass/årskurs 1 är att tidigt under elevens skolgång kunna identifiera och kartlägga hälsoproblem, avvikelser i utvecklingen och funktionsvariationer som riskerar att påverka elevens hälsa, utveckling och lärande negativt.

Ett annat syfte med hälsobesöket i förskoleklass/årskurs 1 är att skapa en förtroendefull samverkansrelation med elev och vårdnadshavare för att den medicinska insatsen ska kunna vara ett stöd för elever som på grund av avvikelser i hälsa, utveckling eller lärande har behov av förstärkta insatser och stöd i skolan.

Utifrån detta anser utbildningsförvaltningen att motionärernas önskemål om samverkan och tydlig rollfördelning mellan kommun och region för att undvika risken att barn med autism hamnar mellan stolarna redan genomförs idag.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 28 augusti 2025 följande.

Nämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Reservation av Johan Duvdahl (C), se Reservationer m.m.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 11 augusti 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Bromma stadsdelsförvaltning anser att det är ett bra förslag att staden tillsammans med regionen upprättar en rutin. Det är också bra att denna rutin tydliggör ansvarsfördelningen mellan aktörerna och skapar en gemensam förståelse i arbetet med att stödja förskolebarn med autism vilket bidrar till att barn med autismdiagnos får samordnade och likvärdiga insatser.

Bromma stadsdelsförvaltning anser att motionens punkt om att barn med autismdiagnos får samordnade och likvärdiga insatser är bra.

Bromma stadsdelsförvaltning ser också positivt på förslaget att samordningen kan behållas vid övergångar mellan verksamheter och skolformer. Här är barnets vårdnadshavare den part som är beslutsfattande i frågan om informationsöverlämning mellan inblandade aktörer, utan godkännande att bryta sekretessen är ens sådan samordning inte möjlig att genomföra.

Järva stadsdelsnämnd

Järva stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 28 augusti 2025 följande.

Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Järva stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 17 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer i vikten av att barn i förskolan får det stöd de behöver. Förskolan har inte ett behandlingsuppdrag och inte heller uppnåendemål, utan strävansmål som riktar sig mot kvalitetsutveckling. Autismcenter erbjuder stöd och utbildning till vårdnadshavare samt behandlande insatser för barn i åldern 1–5 år, på uppdrag av vårdnadshavare. Insatser i samarbete med Autismcenter kan genomföras i förskolan på Järva, både mångsidigt program eller riktade insatser, exempelvis med fokus på att främja kommunikation och/eller självständighetsträning. Insatserna ska alltid initieras av vårdnadshavare och utförs i samarbete mellan förskola, hem och Autismcentrum.

Förskolorna i Järva arbetar i enlighet med skollagen och utgår från barnets individuella behov i verksamheten, oavsett om barnet har en diagnos eller inte. Det innebär att stöd och anpassningar sätts in utifrån de behov som framkommer i en pedagogisk kartläggning, och inte enbart utifrån diagnoser. Förskolorna arbetar kontinuerligt med utveckling av utbildning och undervisning för möjligheten att stötta alla barns rätt till utveckling och lärande.

Många barn med intellektuell funktionsnedsättning får inte diagnos förrän de börjar i förskoleklass eller grundskolan, särskilt om funktionsnedsättningen är lindrig. Oavsett om en sådan diagnos är konstaterad eller inte, ges stöd utifrån det aktuella behovet i förskolan. För att möta barnens behov har förskolorna i Järva tillgång till stöd från både förskoleområdets specialpedagoger och avdelningens centrala stödfunktioner, såsom psykolog, specialpedagog och språk-, läs- och skrivutvecklare. Dessa funktioner kan ge handledning och stöd till pedagoger i hur de kan bemöta ett barns behov och utforma anpassningar i verksamheten. Detta stöd är tillgängligt oavsett om barnet har en formell diagnos eller ej.

Järva stadsdelsförvaltning följer skollagen och säkerställer att alla barn i förskolan får det stöd de behöver.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 12 juni 2025 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Kristina Lutz m.fl. (M), Lena Kling (L) och Karro Olofsson (C), se Reservationer m.m.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 4 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förskolans verksamhet bygger på en inkluderande undervisning baserat på läroplanens intentioner för alla barn, men också anpassningar utifrån barnets behov. Rektor är ansvarig för att alla barn i förskolan ges det särskilda stöd som barnets behov föranleder. Rektor ansvarar också för att arbetet organiseras på ett sätt som ger förutsättningar för såväl ett pedagogiskt innehåll som enskilda barns behov. Behovet är relaterat till vad som händer i mötet mellan barn, pedagoger och lärmiljön. Exempel på särskilt stöd kan vara handledning till arbetslaget, förändrade arbetssätt och rutiner, organisering av lärmiljöer, bildstöd, personalförstärkning för gruppen eller färre barn i en grupp. Inom förvaltningen finns ett stadsdelsövergripande barnhälsoteam som består av en familjebehandlare och en specialpedagog. Barnhälsoteamet ger personal och arbetslag handledning och stöd kring hur förskolorna kan anpassa utbildningen för alla barn.

Mångsidigt intensivt inlärningsprogram baseras på vetenskapen tillämpad beteendeanalys (TBA) och erbjuds via Habilitering och hälsa, Region Stockholm. Insatsen är behovsbedömd och programmet anpassas individuellt efter varje barns behov. Inom programmet får vårdnadshavare och förskolepersonal handledning från Autismcenter för att i barnets vardagsmiljö ge barnet träning inom flera olika utvecklingsområden parallellt.

Programmet kan vara aktuellt för barn som har svårigheter inom flera olika utvecklingsområden.

Programmet är specifikt i sin utformning då det ställer krav på att medarbetare i förskolan har rätt kompetens kring barn med autism.

Vilken kompetens förskolans medarbetare har inom autism ser olika ut. Programmet ställer även krav på rumsliga förutsättningar på förskolan. Barnets förskola behöver ha ett särskilt rum för denna typ av behandling där det går att arbeta ostört del av dagen.

Förskolans huvuduppdrag är att bedriva undervisning. Förskolan ska arbeta främjande för barns psykiska och fysiska hälsa med fokus på både barngruppen och varje enskilt barn. Förskolan har ett tydligt samverkansuppdrag och samverkar med bland annat regionen och habiliteringsverksamheter i handledande situationer kring

enskilda barn. Sjukvård, hälsa och habilitering ingår dock regionens uppdrag. Förvaltningen ser utmaningar att agera utförare åt regionen avseende vissa omfattande behandlingsinsatser.

Förvaltningen godkänner i vissa fall deltagande i *Mångsidigt intensivt inlärningsprogram* efter samverkan mellan rektor, vårdnadshavare och Autismcenter. En överenskommelse fattas om hur detta kan verkställas och vad som är rimligt inom förskolans verksamhet. Det är viktigt att belysa att Autismcentrum även erbjuder andra program som ofta fungerar bättre att kombinera med förskolans ordinarie uppdrag.

Förvaltningen anser att det är viktigt att förskolan fortsatt erbjuds kompetensutveckling för att stärka personalens kunskaper inom det specialpedagogiska området. Förvaltningen ser att det skulle vara gynnsamt för aktuella barn om regionen kunde bidra med nödvändig kompetens och resurser för genomförandet av den delen av träningsprogrammet som sker i förskolans verksamhet. Förvaltningen ser att det skulle vara bra med gemensamma riktlinjer inom Stockholms stad gällande hur förskolan ska förhålla sig till omfattande insatser i samverkan med regionen och hur dessa ska verkställas.

Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor

Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor beslutade vid sitt sammanträde den 19 maj 2025 följande.

En arbetsgrupp med Leni Philip (C), Anna Therese Winblad (OPOL), Jan Delvert (OPOL) och ordföranden utses att ta fram ett svar på remissen.

Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågors yttrande har i huvudsak följande lydelse.

Kommunstyrelsens råd i funktionshinderfrågor har tagit del av och diskuterat motionen om att säkerställa att barn med autism inte hamnar i kläm mellan stad och region och vill lämna följande synpunkter.

Barn med autism har, liksom alla andra barn, rätt till ett likvärdigt och samordnat stöd oavsett var i staden de bor. Att tillgången till evidensbaserade insatser såsom mångsidiga intensiva beteendeinsatser varierar mellan stadsdelarna, trots att Socialstyrelsen ger starka rekommendationer om sådana insatser för små barn ser vi som ohållbart. Att insatser nekas trots bedömning från habiliteringen är särskilt oroande.

Rådet understryker att varje barns rätt till stöd ska baseras på behov, inte på geografi eller organisatoriska gränser. Ett gemensamt arbetssätt mellan Stockholms stad och Region Stockholm vore därför bra för att säkerställa samverkan, tydlig ansvarsfördelning och kontinuitet i stödet. Särskilt i övergångar mellan förskola, skola och andra verksamheter.

Att säkerställa detta är en fråga om jämlikhet, rättssäkerhet och barnets bästa. Rådet vill betona att stadens arbete måste vila på FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, där principen om lika möjligheter och icke-diskriminering är central.

Rådet är därför positiva till motionens inriktning och ser att det kan vara ett viktigt steg mot att säkerställa alla barns rätt till det stöd de behöver för att utvecklas till sin fulla potential.

Staden bör därför agera för att säkerställa att implementeringen av tidig evidensbaserad träning systematiskt sker i alla stadsdelar i Stockholm, oberoende av förskolans/skolas ansvarige utförare. Användning av evidensbaserade metoder hos stadens medarbetare inom barnomsorg och skola bör säkerställas genom utbildning och uppföljning.

Attention Stockholm

Attention Stockholms yttrande daterat den 13 maj 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Attention Stockholm har tagit del av Centerpartiets motion om behovet av en gemensam rutin mellan Stockholms stad och Region Stockholm för att säkerställa samordnade och likvärdiga insatser för förskolebarn med autism. Vi vill härmed lämna vårt yttrande.

Vi välkomnar och tillstyrker motionens förslag. Barn med autism är i behov av tidiga, evidensbaserade insatser för att ges bästa möjliga förutsättningar för utveckling och självständighet. Som motionen påpekar framhåller Socialstyrelsens nationella riktlinjer vikten av tidiga, intensiva beteendearterade insatser, samt av en tydlig och fungerande samverkan mellan habilitering, förskola och vårdnadshavare.

Det är för oss som intresseförening oacceptabelt att barns tillgång till rekommenderad träning idag varierar beroende på vilken stadsdel de bor i. Barnets behov, inte geografisk tillhörighet, ska styra stödet. Ett enhetligt, gemensamt arbetssätt i hela staden är därför en nödvändig åtgärd för att motverka dagens ojämlikheter.

Vi vill särskilt understryka vikten av:

- Att alla förskolor, oavsett stadsdel eller huvudman, omfattas av den gemensamma rutinen.
- Att ansvarsfördelningen mellan stadens och regionens aktörer tydliggörs och efterlevs.
- Att samordningen vid övergångar, till exempel från förskola till skola, är obligatorisk och systematiskt säkerställs.
- Att vårdnadshavare ges en tydlig roll i samverkansarbetet.

Vi vill också framhålla vikten av fortlöpande kompetensutveckling för personal i förskolor och skolor för att kunna möta barnens behov på ett professionellt sätt.

Avslutningsvis uttrycker vi vårt stöd för att Stockholms stad och Region Stockholm skyndsamt inleder detta arbete för att säkerställa varje barns rätt till stöd i enlighet med evidens och rekommendationer.

Autism Stockholms län

Autism Stockholms läns yttrande daterat den 14 juli 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Vi ställer oss positiva till motionen och instämmer i behovet av en stärkt samverkan mellan Stockholms stad och Region Stockholm för att säkerställa att förskolebarn med autism får det stöd de har rätt till, i rätt tid, av rätt aktör och på ett samordnat sätt - oavsett stadsdel eller skolform.

Socialstyrelsens nationella riktlinjer för ADHD och autism (2022) framhåller vikten av tidiga, intensiva och beteendeariiktade insatser för små barn med autism. Dessa insatser syftar till att stärka barnets kommunikationsförmåga, självständighet och anpassningsförmåga i vardagen, och bygger på ett nära samarbete mellan habilitering, förskola och vårdnadshavare.

Motionen lyfter en allvarlig brist i dagens system där barns tillgång till evidensbaserade insatser varierar beroende på bostadsort inom staden. Att endast sex av elva stadsdelar godkänner mångsidiga, intensiva och beteendeariiktade insatser är orimligt och leder till ojämlikhet i stödet till barn med liknande behov. Det är oacceptabelt att barns möjligheter till utveckling avgörs av geografisk tillhörighet snarare än individuella behov.

Vi instämmer därför i motionens tre förslag:

1. **Att Stockholms stad upprättar en gemensam rutin med Region Stockholm** för förskolebarn med autism, där ansvarsfördelningen mellan förskola och habilitering tydliggörs och samsyn i arbetet säkerställs.
2. **Att rutinen ska säkerställa samordnade och likvärdiga insatser**, i enlighet med Socialstyrelsens rekommendationer om tidiga beteendeariiktade insatser.
3. **Att rutinen ska inkludera riktlinjer för övergångar** – mellan förskola och grundskola samt vid byte till fristående huvudman – där medicinsk och pedagogisk information överförs på ett strukturerat och rättssäkert sätt.

Ett ramverk liknande Uppsala kommuns bör utvecklas för Stockholm Stad, anser vi i Autism Stockholms län.

Barn med autism ska inte riskera att hamna i ett mellanrum mellan kommun och region. Vi stödjer därför motionens förslag i sin helhet och rekommenderar att arbetet med att ta fram en gemensam rutin med Region Stockholm påbörjas omgående.

Funktionsrätt Stockholms stad

Funktionsrätt Stockholms stads yttrande daterat den 26 augusti 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Funktionsrätt Stockholms stad har läst och utvärderat remissens att-satser utifrån de konsekvenser och resultat vi tror kan följa.

Vi stödjer motionens första att-sats att om en stadsgemensam rutin som inbegriper samtliga stadsdelar. Vi vill tillägga att det också är avgörande att rutinen förankras hos både kommunala och fristående huvudmän i stadsdelarna så att likställigheten säkras. Rutinen ska tydliggöra att förskolorna är skyldiga att samverka med habiliteringen.

Socialstyrelsens nationella riktlinjer från 2022 betonar vikten av tidiga, intensiva beteendebaserade insatser för barn med autism, såsom mångsidiga intensiva beteendeinsatser (MIBI) för att ge bästa möjliga förutsättningar. Dessa barn har egentligen inte tid att vänta på att samverkan ska komma till stånd, denna borde redan vara på plats.

Ingen stadsdelsnämnd eller förskolechef ska kunna neka det stöd som bedömts vara medicinskt och pedagogiskt motiverat. Dagens ojämlikhet i tillgång till insatser leder till att barn får sämre förutsättningar beroende på var bor och det är helt oacceptabelt.

Vi instämmer i att informationsöverföring vid övergångar mellan huvudmän är avgörande. Övergångar måste ske planerat och i samråd med vårdnadshavare. Vi vill även tillägga att samverkan måste bygga på strukturer och inte på individuella vårdnadshavares förmåga att navigera i systemet. Därför anser vi även att en gemensam överlämningsstruktur bör inkluderas i den föreslagna rutinen.

Avslutningsvis vill vi tillstyrka motionens samtliga att-satser. Det är avgörande att Stockholms stad och Region Stockholm skyndsamt etablerar en rutin som tydliggör ansvarsfördelningen kring stöd till barn med autism i förskoleålder. Det är en självklarhet att barns tillgång till evidensbaserade insatser inte ska bero på vilken stadsdel de bor i.

Reservationer m.m.

Förskolenämnden

Reservation av Åsa Nilsson Söderström (L), Amelie Langby (M) och Linnéa Vinge (SD)

1. Att tillstyrka motionen i sin helhet
2. Att därutöver anföra följande

Förvaltningen konstaterar i sitt svar att det finns ett behov av gemensamma riktlinjer, att samverkan med regionen är viktig och att kompetensen i förskolan varierar. Men trots detta drar man inga slutsatser, presenterar inga lösningar och tar inget initiativ. Det är en hållning som i praktiken innebär att ansvaret fortsätter att vältras över på enskilda rektorer och förskolor, som varken har resurser eller struktur för att bära det. Resultatet blir en stad där barn med autism behandlas olika beroende på vilken stadsdel de tillhör, något som förvaltningen varken erkänner eller problematiserar, trots att det är just det som motionen syftar till att lösa.

Det är problematiskt att förvaltningen passivt nöjer sig med att konstatera att det finns hinder för att genomföra tidiga intensiva beteendeinsatser i förskolorna, utan att föreslå hur hindren ska rivas. Socialstyrelsens nationella riktlinjer och habiliteringens expertis kan inte förhandlas bort bara för att det är organisatoriskt bekvämt. Att andra program kan vara ”lättare att kombinera” med förskolans uppdrag är inte ett tillräckligt skäl för att barn inte ska få ta del av den insats som faktiskt bedömts som mest lämplig utifrån deras behov. Vi förväntar oss att staden tar ett tydligt ansvar och ett proaktivt initiativ till samordning med regionen, och att arbetet med att skapa en gemensam rutin påbörjas snarast.

I andra delar av landet, såsom Uppsala, har kommunen tillsammans med regionen redan etablerat gemensamma rutiner som säkerställer att barn med autism får tillgång till tidiga, intensiva insatser enligt Socialstyrelsens rekommendationer. Det visar att det är fullt möjligt att organisera en fungerande samverkan mellan huvudmän utan att barnets rätt till evidensbaserat stöd kompromissas. Stockholm kan och bör inspireras av detta arbete.

Att inte agera nu innebär att barn även fortsättningsvis riskerar att gå miste om insatser som kan vara avgörande för deras kommunikation, självständighet och framtida livskvalitet. Barnets behov och rätt till stöd måste stå i centrum, inte organisationens bekvämlighet. Därför behöver Stockholm en tydlig, gemensam rutin som säkerställer att inget barn med autism hamnar i kläm.

Utbildningsnämnden

Reservation av Claes Nyberg (C), Andréa Hedin m.fl. (M) och Jan Jönsson (L)

1. Att tillstyrka motionen.
2. Att därutöver anföra följande:

Vi tackar förvaltningen för utlåtandet men konstaterar att det inte svarar på den fråga vår motion ställer. Förvaltningen hänvisar till den samverkansrutin som beslutades 2025 mellan Storstockholm och Region Stockholm. Den rutinen är i första hand inriktad på remissförfarande och utredning i vården. Vår motion handlar däremot om att barn i förskoleålder med autism ska få tillgång till mångsidiga intensiva beteendeinsatser enligt Socialstyrelsens rekommendationer, och om behovet av en gemensam rutin som säkerställer likvärdighet mellan stadens förskolor och regionens habilitering.

Idag är det endast sex av elva stadsdelar i Stockholm som godkänner mångsidiga intensiva beteendeinsatser. Det innebär att barns rätt till stöd avgörs av var de råkar bo, en oacceptabel situation som vänsterstyret helt väljer att blunda för. Det finns familjer som känt sig tvingade till att byta huvudman för att få tillgång till de stödinsatser som behandlande instans inom regionen rekommenderat. För barn med autism, som är särskilt känsliga för förändringar, kan ett byte av förskola eller skola skada barnets trygghet och utveckling. När habiliteringen kan rekommendera en evidensbaserad insats men en rektor ändå kan neka, då faller barn mellan stolarna. Det visar tydligt att de rutiner som finns inte är tillräckliga.

Så länge barn i Stockholm nekas insatser som kan vara avgörande för deras kommunikation, självständighet och framtida livskvalitet, så länge habiliteringens rekommendationer kan köras över och barns rätt till stöd avgörs av postnummer, har vi inte tagit vårt ansvar. Vi ser hur andra kommuner, exempelvis Uppsala, redan etablerat gemensamma rutiner med regionen. Det visar att det är fullt möjligt att organisera en fungerande samverkan utan att barnens rätt till evidensbaserat stöd kompromissas. Barns behov och rätt till stöd måste stå i centrum, inte organisationens bekvämlighet.

Bromma stadsdelsnämnd

Reservation av Johan Duvdahl (C)

Att tillstyrka motionen i sin helhet, samt att därutöver anföra följande:

Förvaltningen konstaterar i sitt svar att de är positiva till gemensamma riktlinjer och att samverkan med regionen är viktig. Centerpartiet hoppas därför att motionen i sin helhet tas tillvara, godkänns och implementeras och att Bromma stadsdelsförvaltningen är drivande i denna fråga. Resultatet blir annars en stad där

barn med autism behandlas olika beroende på vilken stadsdel de tillhör, något som förvaltningen varken erkänner eller problematiserar, trots att det är just det som motionen syftar till att lösa.

Centerpartiet förväntar sig att staden tar ett tydligt ansvar och ett proaktivt initiativ till samordning med regionen, och att arbetet med att skapa en gemensam rutin påbörjas snarast.

I andra delar av landet, såsom Uppsala, har kommunen tillsammans med regionen redan etablerat gemensamma rutiner som säkerställer att barn med autism får tillgång till tidiga, intensiva insatser enligt Socialstyrelsens rekommendationer. Det visar att det är fullt möjligt att organisera en fungerande samverkan mellan huvudmän utan att barnets rätt till evidensbaserat stöd kompromissas. Stockholm kan och bör inspireras av detta arbete.

Att inte agera nu innebär att barn även fortsättningsvis riskerar att gå miste om insatser som kan vara avgörande för deras kommunikation, självständighet och framtida livskvalitet. Barnets behov och rätt till stöd måste stå i centrum, inte organisationens bekvämlighet. Därför behöver Stockholm en tydlig, gemensam rutin som säkerställer att inget barn med autism hamnar i kläm.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Reservation av Kristina Lutz m.fl. (M), Lena Kling (L) och Karro Olofsson (C)

1. Att tillstyrka motionen i sin helhet
2. Att därutöver anföra följande

Förvaltningen konstaterar i sitt svar att det finns ett behov av gemensamma riktlinjer, att samverkan med regionen är viktig och att kompetensen i förskolan varierar. Men trots detta drar man inga slutsatser, presenterar inga lösningar och tar inget initiativ. Det är en hållning som i praktiken innebär att ansvaret fortsätter att vältras över på enskilda rektorer och förskolor, som varken har resurser eller struktur för att bära det. Resultatet blir en stad där barn med autism behandlas olika beroende på vilken stadsdel de tillhör, något som förvaltningen varken erkänner eller problematiserar, trots att det är just det som motionen syftar till att lösa.

Det är problematiskt att förvaltningen passivt nöjer sig med att konstatera att det finns hinder för att genomföra tidiga intensiva beteendeinsatser i förskolorna, utan att föreslå hur hindren ska rivas. Socialstyrelsens nationella riktlinjer och habiliteringens expertis kan inte förhandlas bort bara för att det är organisatoriskt bekvämt. Att andra program kan vara ”lättare att kombinera” med förskolans uppdrag är inte ett tillräckligt skäl för att barn inte ska få ta del av den insats som faktiskt bedömts som mest lämplig utifrån deras behov. Vi förväntar oss att staden tar ett tydligt ansvar och ett proaktivt initiativ till samordning med regionen, och att arbetet med att skapa en gemensam rutin påbörjas snarast.

I andra delar av landet, såsom Uppsala, har kommunen tillsammans med regionen redan etablerat gemensamma rutiner som säkerställer att barn med autism får tillgång till tidiga, intensiva insatser enligt Socialstyrelsens rekommendationer. Det visar att det är fullt möjligt att organisera en fungerande samverkan mellan huvudmän utan att barnets rätt till evidensbaserat stöd kompromissas. Stockholm kan och bör inspireras av detta arbete. Att inte agera nu innebär att barn även fortsättningsvis riskerar att gå miste om insatser som kan vara avgörande för deras kommunikation, självständighet och framtida livskvalitet. Barnets behov och rätt till stöd måste stå i centrum, inte organisationens bekvämlighet. Därför behöver Stockholm en tydlig, gemensam rutin som säkerställer att inget barn med autism hamnar i kläm.